

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 ■ โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 ■ โทรสาร 0-259-6172

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับประจำวันที 19 เดือนเมษายน พ.ศ.2563 หน้า 1,5 มูลค่าข่าว 176,840.-

5 ธรรมชาติ **แนะนำหนังสือ**
จากปีศาจสู่เชื้อโรค

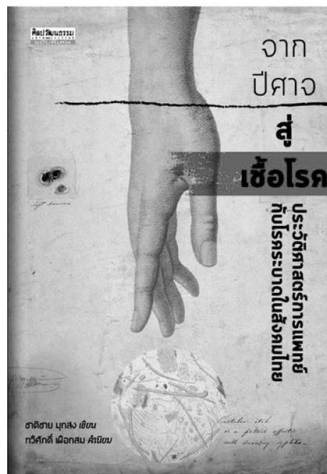

จากปีศาจสู่เชื้อโรค

เพื่อเรียนรู้ให้พร้อมรับมือกับภัยร้ายของโรคระบาด อันจะเป็น
บทเรียนที่สืบทอดกันมาตลอดที่เราทุกคนต้องเผชิญอยู่ใน
เวลานี้ **ดร.ชาติชาย มุกสง** อาจารย์ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์การ
แพทย์ ฉายภาพประวัติศาสตร์ความคิด ความรู้ทางการแพทย์ใน
สังคมไทยที่ปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย ไว้ใน **“จากปีศาจสู่เชื้อโรค
: ประวัติศาสตร์การแพทย์กับโรคระบาดในสังคมไทย”**

ในประวัติศาสตร์ไทย โรคระบาดคือภัยจากปีศาจร้ายที่เกรี้ยว
กราด ค้าอิชยาทางการแพทย์แผนไทยเชื่อกันว่าโรคห่า (โรคที่คน
ตายเป็นจำนวนมาก) เกิดจากปีศาจทำของเข้า จนกระทั่งการเปิดรับ
การแพทย์แผนตะวันตก จากโรคห่าของปีศาจได้กลายเป็นโรคที่มาจาก
การหมักหมมของสิ่งปฏิกูล จนทำให้เกิดอหิวาต์ (ไอพีย)
ลอยมาในอากาศ ใครถูกอหิวาต์เข้าก็ติดโรคได้ ครบจนกระทั่ง
การค้นพบเชื้อโรค ความเชื่อที่ว่าโรคร้ายมาจากอหิวาต์จึงค่อยๆ
เปลี่ยนเป็นเชื้อโรคตัวจิ๋วที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า

มาถึงในสถานการณ์ปัจจุบัน โควิด-19 เป็นชื่อของโรคภัยที่สร้าง
ความหวาดผวาทิ้งผู้คนทั่วโลก ทำให้ย้อนนึกถึงโรคระบาด
ต่างๆ ที่เคยคร่าชีวิตมนุษยชาติไปแล้วมากมาย อย่าง กาฬโรค
อหิวาตกโรค และไข้ทรพิษ ซึ่งโรคระบาดเหล่านี้ล้วนเคยเกิดขึ้น
ในเมืองไทยเมื่อครั้งอดีตมาแล้วทั้งสิ้น

อาจารย์ผู้รู้หรืออดอยู่กับประวัติศาสตร์สังคมวัฒนธรรมไทยใน

สำนักพิมพ์มติชน

หลายภาคส่วน ทั้งเรื่องอาหารการกิน ถิ่นกักคิด
ทางประวัติศาสตร์นิพนธ์แนวจุลประวัติศาสตร์
(microhistory) ความรู้ตึกนิกคิดและวิถีชีวิตคน
ธรรมดาสามัญที่หายไป ในหน้าประวัติศาสตร์
เขียน **“จากปีศาจสู่เชื้อโรค : ประวัติศาสตร์การ
แพทย์กับโรคระบาดในสังคมไทย”** ผลงานเล่ม
ล่าสุด ซึ่งถือกำเนิดขึ้นจากการรวบรวมบทความ

วิจัยด้านประวัติศาสตร์การแพทย์มาเชื่อมโยง
ให้เห็นความเปลี่ยนแปลงทางความคิด
ความรู้ของสังคมไทยที่มีต่อศาสตร์การ
แพทย์และโรคระบาด เปิดมุมมองความรู้
ของผู้อ่านได้เข้าใจความเป็นมาของการ
แพทย์ ระบบสาธารณสุข และความรู้เรื่อง
การเจ็บไข้ได้ป่วยที่สืบทอดต่อกันมาใน
สังคมไทย

และการปรับตัวบทบาทของรัฐ จากรัฐ
จารีตที่ไม่เคยสนใจไยดีพลเมือง มาเป็นรัฐ
เวชกรรมที่ต้องเข้าควบคุมกำกับเรือนร่าง
ของพลเมืองให้มีสุขภาพดีอยู่เสมอ

ในภาวะที่สังคมไทยกำลังเผชิญหน้ากับ
ภัยโรคระบาดและยังต้องค้นหาทางออก
กันอย่างพะพะ แม้การเปิดประตูมองไปยัง
อดีตผ่านหนังสือเล่มนี้ อาจไม่ได้ช่วยให้เรา
ค้นหาทางออกได้ในทันทีทั้งที แต่อย่าง
น้อยการได้มองกลับไปทบทวนคิดพลา
รู้เท่าไม่ทันการณ์ และงมงาย ก็อาจสร้าง
ความรู้รักความเข้าใจต่อภูมิปัญญาจากอดีต
ในสังคมของให้ป็นทางเลือกที่ก่อความ
ทันสมัยยามอันมีคมีด และสร้างกระบวน
พร้อมจะรับมือกับภัยใหม่ที่กำลังมาถึงใน
อนาคต